

POSTANOWIENIE

25 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 25 września 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku A. L.

z udziałem P. M. i M. M.

o ustalenie granicy,

na skutek skargi kasacyjnej A. L.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z 9 grudnia 2022 r., III Ca 436/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od A. L. łącznie na rzecz P. M. i M. M. 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 17 grudnia 2021 roku, I Ns 720/16, Sąd Rejonowy w Łowiczu ustalił granicę między nieruchomością wnioskodawczyni a wspólną nieruchomością uczestników.

Postanowieniem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił obydwie apelacje.

Sąd drugiej instancji ustalił, że obydwie nieruchomości stanowiły pierwotnie jedną nieruchomość będącą współwłasnością w częściach ułamkowych poprzedników prawnych wnioskodawczyni i uczestników. W 1961 roku współwłaściciele podzielili nieruchomość na dwie części, lecz nie dokonali

geodezyjnego wytyczenia granicy i nie dochowali formy aktu notarialnego. W 1974 roku obydwie części zostały objęte wspólnym postępowaniem o stwierdzenie ich nabycia z dniem 4 listopada 1971 r. na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (u.u.w.g.r.). W toku tego postępowania została wytyczona granica geodezyjna na podstawie zgodnego stanowiska właścicieli, którzy uzyskali decyzje stwierdzające nabycie nieruchomości (akty własności) o granicach określonych przez geodetę.

W toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji wnioskodawczyni podniosła zasiedzenie przygranicznych gruntów, które w świetle aktów własności były częścią nieruchomości uczestników. Sądu obydwu instancji uwzględniły zasiedzenie z wyjątkiem drogi gruntowej biegnącej początkową częścią wspólnej granicy, lecz już po zewnętrznej stronie ogrodzenia uczestników. Sądy te uznały, że wobec korzystania z drogi przez obydwu właścicieli poprzednicy prawni wnioskodawczyni nie byli jej samoistnymi posiadaczami i nie doszło do zasiedzenia.

Wnioskodawczyni zaskarżyła skargą kasacyjną postanowienie Sądu odwoławczego w części oddalającej jej apelację zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 153 k.c., przez dokonanie rozgraniczenia w oparciu o stan prawny nieruchomości z pominięciem stanu faktycznego posiadania istniejącego 4 listopada 1971 roku. Według wnioskodawczyni fragment granicy został wadliwie oznaczony na mapach będących podstawą wydania aktów własności w 1974 roku, a na podstawie art. 1 u.u.w.g.r. granicą prawną jest granica według stanu posiadania 4 listopada 1971 r., a nie granica, do której odwołują się akty własności, mające charakter tylko deklaratoryjny.

Wnioskodawczyni wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu jej oczywistą zasadność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut naruszenia art. 153 k.c. w sposób wskazany w skardze kasacyjnej jest niezasadny, ponieważ Sąd Okręgowy nie ustalił, aby stan posiadania 4 listopada 1971 r. nie pokrywał się z granicą wytyczoną w toku postępowania uwłaszczeniowego.

W sprawie o ustalenie granicy nie ma podstaw do badania z urzędu w każdej sprawie, czy granica ustalona w postępowaniu uwłaszczeniowym ściśle odpowiada stanowi posiadania 4 listopada 1971 r., a wnioskodawczyni nie zarzuciła naruszenia przepisów postępowania prowadzącego do nieustalenia stanu posiadania na dzień 4 listopada 1971 r., odmiennego od ustalonego przez organ, który wydał akty własności. Sąd drugiej instancji nie mógł naruszyć art. 153 k.c. przez przyjęcie stanu prawnego z aktów własności, ponieważ nie ustalił, aby akty te określiły granicę między nieruchomościami z naruszeniem art. 1 u.u.w.g.r., tj. nie według stanu posiadania na dzień 4 listopada 1971 r.

Skoro nie zostało ustalone wydanie aktów własności z naruszeniem art. 1 u.u.w.g.r., nie ma potrzeby rozstrzygania w niniejszej sprawie wątpliwości dotyczących zakresu związania w postępowaniu rozgraniczeniowym aktami własności co do przebiegu granicy ustalonej na potrzeby postępowania uwłaszczeniowego. Wbrew tezie skarżącej pogląd o braku takiego związania nie jest jednolicie przyjmowany w orzecznictwie.

Ponieważ nie zachodzi podniesiona podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wniosek o jej przyjęcie podlega oddaleniu na podstawie art. 398⁹ k.p.c.

Na podstawie art. 98 k.p.c. uczestnikom przysługuje od skarżącej zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[SOP]

r.g.